

РЕГІОНАЛЬНА ПРЕСА: ДУМКИ ЧИТАЦЬКОЇ АУДИТОРІЇ

Гарматій Ольга Василівна,
кандидат філологічних наук, доцент кафедри
журналістики та засобів масової комунікації,
Національний університет «Львівська політехніка»

Функціонування регіональних медіа відбувається сьогодні під значним впливом глобалізаційних процесів, у зв'язку з чим перед ЗМІ постають нові виклики. Науковці наголошують, що тиск глобалізації на медіа суттєво ускладнив комунікаційно-інформаційні процеси, однак опозиція «глобальне vs локальне» не є антагоністичною. За таких умов роль регіональних ЗМІ є особливою: з одного боку, вони досить чутливі до проявів глобалізації, а з іншого, виступають активними учасниками формування й підтримки регіональної і локальної ідентичності [2, с. 126-132].

Незважаючи на те, що сучасні технології пропонують великі можливості для розширення інформаційного порядку денного, для аудиторії надзвичайно важливо бути поінформованою про факти, проблеми, події свого регіону, знати і розуміти акценти та погляди щодо тієї чи іншої ситуації в громадському житті на рівні своєї територіальної приналежності. Інакше, делокалізований характер мас-медіа, зокрема регіональних і місцевих, ймовірно матиме несприятливий вплив на діяльність територіальних громад та розвиток низової демократії.

Для осмислення значення регіональних медіа для аудиторії ми провели соціологічне дослідження з використанням методу анкетного опитування. Щоб взяти у ньому участь, респонденти заповнювали спеціально розроблену з цією метою анкету, покликання на яку було розміщене на особистій сторінці авторки статті в одній із соціальних мереж. Анкета містила запитання закритого і напівзакритого типів, спрямовані на виявлення ставлення читачів до регіональної преси. Незважаючи на те, що подібне опитування не можна вважати репрезентативним, його результати окреслюють основні тенденції у поглядах щодо медіа на регіональному рівні.

Дослідження показало, що для отримання новин та інформації люди частіше звертаються не до друкованих газет, а до їхніх онлайн версій. При цьому очевидна закономірність: молодші респонденти більшою мірою схилиються до використання веб-сайтів пресових видань. Такі результати свідчать, що хоча друковані видання займають важливе місце в системі засобів масової інформації, проте з розвитком інтернету та стрімким зростанням кількості його користувачів, суспільство рухається у напрямку діджиталізації та онлайн-комунікації.

Нині, мабуть, кожне друковане видання можна знайти в Інтернеті. Це допомагає газетам бути ближчими і доступнішими для сучасних споживачів інформації, відтак залучається більша аудиторія, що читає ці видання. Інтернет також надає медіа значний інструментарій, що розширює їхні інтерактивні можливості.

Різного роду опитування, обговорення, голосування, рейтинги, коментування, форуми сприяють тому, що змінюються функції аудиторії. Сьогоднішня молодь не хоче бути лише пасивним споживачем інформації, а бажає також брати активну участь у її виробництві. Для друкованих видань ефективна присутність в мережі викликає потребу приділяти велику увагу розвитку сайту видання і це може спричинити зміни в організаційних процесах у редакції.

Серед найбільш популярних тем, що висвітлюються в медіа, читачі відзначили тему здоров'я і медицини. Можемо висловити припущення, що висока увага до цієї теми спровокована ситуацією, пов'язаною з поширенням в країні і світі пандемії коронавірусу. Велика частина людей віддає перевагу газетним матеріалам ужиткового характеру (різного роду поради, наприклад, щодо роботи в саду і на городі, програма телепередач тощо). Також респонденти відзначили теми регіональної та місцевої економіки, політики та екології як важливі і потрібні для висвітлення в газетах. Натомість читачі мало цікавляться темами культури й освіти. Невелика частка учасників опитування зазначила, що вони читають усі газетні публікації і не мають конкретних тематичних пріоритетів.

На запитання про те, які новини – всеукраїнські чи регіональні – читачі хочуть бачити у газетах, майже усі відповіли, що віддають перевагу останнім. Отож, громадяни очікують, що

наповнення регіональних медіа значною мірою буде з територіальною прив'язкою, оскільки така інформація є частиною повсякденного життя людей. Людям завжди потрібні і цікаві новини про своє оточення. Тому для пересічних мешканців важливі ЗМІ, які висвітлюють історії, що стосуються громад й окремих особистостей, пояснюють та інформують про близькі для них теми. Через такі медіа люди можуть брати участь у житті своїх громад та формулювати власні інтереси.

Більш того, дослідники стверджують, що регіональним ЗМІ, які є об'єктивнішими у висвітленні якісних змін на місцях, громадяни більше довіряють [1, с. 62]. Центральні засоби масової інформації мають власні програми та пріоритети, тому вони не можуть задовольнити попит на регіональну та місцеву інформацію та компенсувати її брак. В межах кожного регіону мас-медіа виступають посередниками між громадянами, з одного боку, та місцевою владою, з іншого, сприяючи тим самим демократичним процесам відкритості та прозорості.

Розуміння та обізнаність громадян з проблемами на місцях сприяє посиленню спроможності територіальних громад ухвалювати рішення щодо важливих питань, а також збільшує значення мас-медіа як платформи для громадського діалогу. Тому в українському контексті надзвичайно важливо зберігати, розвивати та вдосконалювати регіональні та місцеві ЗМІ. Вони є важливим засобом інформування про ситуації, зміни і події, включаючи реформу місцевого самоврядування та децентралізації влади.

Література

1. Решетуха Т. В., Борсук Н. І. Реформа місцевого самоврядування й децентралізація влади в регіональному медіадискурсі. *Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації*. 2020. № 2. С. 62-69.

2. Чернявська О. В., Змій Л. М. Розвиток регіональних ЗМК в Україні в умовах глобалізації комунікативного простору. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи»*. 2013. № 1045. С. 126-133.